

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ: ΕΛΚΕ: ΠΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ- ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ- ΠΟΙΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ- ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ- ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ- ΕΝ ΑΝΑΜΟΝΕΙ ΝΕΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

1. ΕΛΚΕ – Νομοθετικό Καθεστώς

1.1. Οι ειδικοί λογαριασμοί κονδυλίων έρευνας των ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας μας έχουν συσταθεί για την αξιοποίηση των κονδυλίων επιστημονικής έρευνας. Οι λογαριασμοί αυτοί δεν έχουν νομική προσωπικότητα έχουν όμως ευρεία διοικητική, διαχειριστική και δημοσιονομική αυτοτέλεια και αποτελούν χωριστή ομάδα περιουσίας εντός της περιουσίας των Α.Ε.Ι. Για τον λόγο αυτό η διοίκηση και η διαχείριση τους είναι ανεξάρτητη από τη διοίκηση και τη διαχείριση του αντίστοιχου Α.Ε.Ι.¹ Λειτουργούν δε ως διαχειριστικές αρχές για την διάθεση και διαχείριση κονδυλίων, εκτός του δημοσίου προϋπολογισμού για την παιδεία, προερχομένων από διάφορους φορείς, αμιγώς διεθνείς ή ευρωπαϊκούς ή στα πλαίσιο προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων ή και από ιδιώτες. Οι ειδικοί λογαριασμοί διαχειρίζονται κονδύλια που προορίζονται για την κάλυψη δαπανών, οποιουδήποτε είδους, που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών, αναπτυξιακών, καθώς και έργων συνεχιζόμενης κατάρτισης και έργων για την παροχή επιστημονικών, τεχνολογικών και καλλιτεχνικών υπηρεσιών, την εκπόνηση ειδικών μελετών, την εκτέλεση δοκιμών, μετρήσεων, εργαστηριακών εξετάσεων και αναλύσεων, την παροχή γνωμοδοτήσεων, τη σύνταξη προδιαγραφών για λογαριασμό τρίτων, τη διαμόρφωση και εκτέλεση επιστημονικών, ερευνητικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων ως και άλλων σχετικών υπηρεσιών με πιστώσεις από το αποθεματικό των Ε.Λ.Κ.Ε. προς όφελος του ιδρύματος. Το ειδικό νομοθετικό καθεστώς τους διέπεται κυρίως από τα άρθρα 50 έως και 68 ν 4485/2017 , διατάξεις οι οποίες αντικατέστησαν την Κ.Υ.Α. 679/22.08.96 των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων , η οποία με τη σειρά της τροποποίησε το Π.Δ. 432/1981, και κυρώθηκε με το άρθρο 36 του Ν. 3794/2009 (ΦΕΚ Α 156/4.9.2009), καθώς και σειρά άλλων διατάξεων.

1.2. Κατά τη διαχείριση των ως άνω κονδυλίων οι ειδικοί λογαριασμοί εφαρμόζουν την κείμενη Νομοθεσία καθώς και τις διατάξεις του οικείου Οδηγού

¹ Βλ την με αρ. 320/2005 Ελεγκτ. Συνεδρίου , Αρχ. Νομ. 2005, 717 , επίσης σε ότι αφορά την νομική φύση των ΕΛΚΕ βλ ενδεικτικά Γν. ΝΣΚ 452/2006 , 757/1995

Χρηματοδότησης και Διαχείρισης, που εκδίδουν κατά την πρόβλεψη, πλέον, του άρθ. 68 ν 4485/2017 . Παράλληλα εφαρμόζουν είτε το διαχειριστικό πλαίσιο που διέπει την χρηματοδότηση συγκεκριμένων έργων, π.χ. Ευρωπαϊκά ή Συγχρηματοδοτούμενα Έργα, είτε τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν, συμβατικά, έναντι των εκάστοτε χρηματοδοτών των Προγραμμάτων.

1.3. . Τα Όργανα διοίκησης και διαχείρισης του Λογαριασμού συνιστούν, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρ. 52 ν 4485/2017, : α) Η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. (εφεξής, η Επιτροπή), β. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε.. Περαιτέρω η Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Λ.Κ.Ε. (εφεξής, η Μονάδα) είναι η αρμόδια υπηρεσία για τη διοικητική υποστήριξη και οικονομική διαχείριση του Ε.Λ.Κ.Ε. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης (ΠΜΟΔΥ) προΐσταται των υπηρεσιών της Μονάδας και ασκεί καθήκοντα Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών (ΠΟΥ) για τον Ε.Λ.Κ.Ε.. Ενώ ο Επιστημονικός Υπεύθυνος (ΕΥ) κάθε προγράμματος/έργου ευθύνεται για την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του. Τέλος η Σύγκλητος του οικείου Α.Ε.Ι.: α. Εγκρίνει τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε., β. παρακολουθεί και ελέγχει την επιστημονική στρατηγική και τον οικονομικό προϋπολογισμό και απολογισμό του και γ. αποφασίζει, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής έως το τέλος του τρίτου μήνα της επόμενης χρήσης για την κατανομή των ετήσιων εσόδων των περιπτώσεων δ', ε', ζ', η' και θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 51 μεταξύ του Ε.Λ.Κ.Ε. του Α.Ε.Ι., του τακτικού προϋπολογισμού του Α.Ε.Ι. και της Εταιρείας Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του Α.Ε.Ι., για την αντιμετώπιση των αναγκών τους. Οι αρμοδιότητες που ασκούν η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης και η Μ.Ο.Δ.Υ. του ΕΛΚΕ προβλέπονται αναλυτικά στις διατάξεις του ν 4485/2017 Συγκεκριμένα οι αρμοδιότητες της Επιτροπής , η οποία αποτελεί το αποφασιστικό όργανο του ΕΛΚΕ , ορίζονται στο άρθρο 54 του ν 4485/2017 , ενώ αντίστοιχα αυτές της Μ.Ο.Δ.Υ. στο άρθρο 58 ν 4485/2017

1.4. Από τις ανωτέρω διατάξεις σχετικά με τις αρμοδιότητες των οργάνων του ΕΛΚΕ , και την σαφή επισήμανση που γίνεται στο άρθρο 52 παρ.3 ν 4485/2017 σε σχέση με τις κρίσιμες αρμοδιότητες του Επιστημονικού Υπευθύνου προκύπτει το συμπέρασμα πως ο έλεγχος και η εποπτεία που ενεργούν τα όργανα του ειδικού λογαριασμού είναι έλεγχος νομιμότητας των δαπανών, και όχι σκοπιμότητας. Δεδομένου ότι την σκοπιμότητα πραγματοποίησης κάθε δαπάνης γνωρίζει και δύναται να εκτιμήσει

μόνο ο επιστημονικός υπεύθυνος εκάστου έργου, ο οποίος είναι ρητά ο υπεύθυνος για την εκτέλεση του φυσικού αντικειμένου κάθε προγράμματος.

2. ΠΟΡΟΙ ΕΛΚΕ

2.1. Σύμφωνα με την διάταξη του Άρθρου 51 ν 4485/2017 οι Πόροι - Πηγές Χρηματοδότησης του Ε.Λ.Κ.Ε. . προέρχονται από: α. Κονδύλια από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) που διατίθενται είτε μέσω συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ανάπτυξης της εκπαίδευσης ή της έρευνας και της τεχνολογίας - καινοτομίας είτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, β. χρηματοδοτήσεις, χορηγίες, δωρεές, κληροδοτήματα και κάθε είδους εισφορές από φυσικά πρόσωπα, δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από διεθνείς Οργανισμούς, γ. παροχή υπηρεσιών προς τρίτους που σχετίζονται με την ερευνητική και λοιπή δραστηριότητα του Ε.Λ.Κ.Ε., δ. εμπορική εκμετάλλευση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, προϊόντων μεταφοράς τεχνολογίας-τεχνογνωσίας, που προκύπτουν από την εκτέλεση χρηματοδοτούμενων έργων και την εν γένει ερευνητική δραστηριότητα των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, ε. εκδόσεις, στ. τέλη εγγραφής/δίδακτρα, οικονομική συμμετοχή τρίτων σε συνέδρια, σεμινάρια και εκτελούμενα προγράμματα τυπικής, μη τυπικής και διά Βίου Μάθησης, ζ. πρόσοδοι από την αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων του Ε.Λ.Κ.Ε. (κινητών και ακινήτων), η. έσοδα από τις κρατήσεις επί των αμοιβών και την απόδοση ποσοστού επί του εισοδήματος των καθηγητών και των λεκτόρων, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011,

3. ΕΠΙΤΡΕΠΤΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ (ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ)

3.1. Σύμφωνα με την διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 23 ν 4009/2011 προβλέπονται τα παρακάτω : « Άρθρο 23 Ένταξη καθηγητών σε κατηγορίες 1. .. 2. Οι Καθηγητές πλήρους απασχόλησης υποχρεούνται να διαμένουν και να εγκαθίστανται στο νομό όπου εδρεύει η σχολή του Α.Ε.Ι. στο οποίο υπηρετούν και μπορούν: α) "Να αμείβονται από χρηματοδοτούμενα έργα που διαχειρίζεται ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ), ή και το Ν.Π.Ι.Δ. οποιουδήποτε Α.Ε.Ι., το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 58, ή οποιοδήποτε ερευνητικό ινστιτούτο ή κέντρο που εποπτεύεται από οποιοδήποτε Υπουργείο. β) Να αμείβονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. γ) Να ασκούν με ή χωρίς αμοιβή, καθώς και με αποζημίωση

κατ' αποκοπήν, κάθε είδους έργο ή δραστηριότητα, πλην εκείνων που προσδίδουν την εμπορική ιδιότητα, καθώς και να ασκούν τα καθήκοντα του διευθύνοντος συμβούλου του Ν.Π.Ι.Δ. του ιδρύματος τους, που προβλέπεται στο άρθρο 58. Σε κάθε περίπτωση μπορούν να μετέχουν με οποιαδήποτε ιδιότητα σε εταιρείες τεχνολογικής βάσης - έντασης γνώσης που προβλέπονται από το άρθρο 23 του ν. 2741/1999 (Α' 199). δ) Να αμείβονται από εκτέλεση κλινικού έργου και εφημερίων σε πανεπιστημιακές κλινικές. ε) Να συμμετέχουν με αμοιβή στις διαδικασίες επιλογής προσωπικού του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), καθώς και της Κεντρικής Επιτροπής Εξετάσεων για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. στ) Να συμμετέχουν ως έμμισθα μέλη σε δύο κατ' ανώτατο όριο επιτροπές και επιστημονικά ή διοικητικά συμβούλια του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, στις οποίες προβλέπεται υποχρεωτικώς η συμμετοχή καθηγητών, καθώς και σε Διοικούσες Επιτροπές Α.Ε.Ι. και ως μέλη της Ακαδημίας Αθηνών, ως μέλη ή επιστημονικοί συνεργάτες του Επιστημονικού Συμβουλίου, της Επιστημονικής Υπηρεσίας και Επιτροπών της Βουλής, καθώς και ως μέλη των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών με εξαίρεση τη θέση του προέδρου τους και να κατέχουν τις εκ του νόμου προβλεπόμενες θέσεις Επιστημονικού Διευθυντή και επιστημονικών συνεργατών του Κέντρου Ανάλυσης και Σχεδιασμού, καθώς και να ορίζονται μέλη του Επιστημονικού Συμβουλίου του Υπουργείου Εξωτερικών...ζ) Να διδάσκουν σε οποιοδήποτε άλλο Α.Ε.Ι., σε δημόσιες Σχολές, σε δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) ή να παρέχουν διοικητικό έργο στο Ι.Ε.Π.. η) Να αμείβονται για τη συμμετοχή τους στα όργανα διοίκησης του ιδρύματος ή της ΑΔΙΠ ή κάθε άλλου φορέα που εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. θ. Να ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα με την επιφύλαξη των περιορισμών που προβλέπονται στην περίπτωση γ' της παρούσας παραγράφου και ύστερα από ενημέρωση του Κοσμήτορα της Σχολής στην οποία ανήκουν. Η παράλειψη εκπλήρωσης της ανωτέρω υποχρέωσης συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα σύμφωνα με την περίπτωση ε' της παρ. 1 άρθρου του άρθρου 23 του π.δ.160/2008 (Α' 220) 3 Οι αμοιβές των καθηγητών και υπηρετούντων λεκτόρων πλήρους απασχόλησης της περίπτωσης α' της προηγούμενης παραγράφου εισπράττονται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του ιδρύματος, όπου υπηρετούν και υπόκεινται σε παρακράτηση πέντε τοις εκατό (5%) επί του ακαθάριστου ποσού. Η ανωτέρω παρακράτηση αποτελεί πόρο του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων

Έρευνας του οικείου Α.Ε.Ι.. Οι καθηγητές και υπηρετούντες λέκτορες πλήρους απασχόλησης υποχρεούνται να αποδίδουν στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Α.Ε.Ι., όπου υπηρετούν, ποσοστό επτά τοις εκατό (7%) επί του ακαθάριστου εισοδήματος που υπάγεται στην περίπτωση θ' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Το ανωτέρω αποδιδόμενο ποσό αποτελεί πόρο του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας....»

3.2. Περαιτέρω θα πρέπει να σημειωθεί ότι με το άρθρο 99 Ν.4310/2014, ΦΕΚ Α 258/8.12.2014, ορίζεται ότι: "Στην άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος, κατά την έννοια της παρ. 2 στοιχείο θ' του άρθρου 23 του ν. 4009/ 2011 (Α' 195), για όσους Καθηγητές και υπηρετούντες Λέκτορες σε ΑΕΙ υπάγονται στην ανωτέρω διάταξη, περιλαμβάνεται και η συμμετοχή σε κάθε είδους προγράμματα, τα οποία χρηματοδοτούνται από διεθνείς ή ιδιωτικούς πόρους, των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι., των Ειδικών Νομικών Προσώπων για την Αξιοποίηση και Διαχείριση της Περιουσίας των Α.Ε.Ι., που ιδρύονται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 7 του άρθρου 41 του ν. 2413/1996 (Α' 124) και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου για τη διαχείριση της περιουσίας των κονδυλίων έρευνας των Α.Ε.Ι., που συστήνονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 58 του ν. 4009/2011, υπό την προϋπόθεση ότι θα εκτελούν τα διδακτικά και λοιπά τους καθήκοντα, όπως αυτά ορίζονται στις διατάξεις του ν. 4009/2011 και από τα κατά περίπτωση αρμόδια όργανα των Α.Ε.Ι.» .

3.3. Σε ότι αφορά τα ανώτατα επιτρεπτά όρια καταβολής των ανωτέρω αμοιβών με την έκδοση της με αρ. 174/2017 Γνωμοδότησης του ΝΣΚ έγινε σαφές ότι οι αποδοχές των Καθηγητών από συμμετοχή σε χρηματοδοτούμενα Προγράμματα δεν αποτελούν κατοχή δεύτερης θέσης κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 104 του Συντάγματος² και πως το μόνο όριο που υφίσταται είναι αυτό της παρ. 1 άρθρου 28 ν 4354/2015 , αποδοχές Γενικού Γραμματέα, λόγω συμμετοχής σε συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα. Άρα με δεδομένη και την θέσπιση της προαναφερόμενης διάταξης του άρθρου 99 Ν.4310/2014 είναι ασφαλές να ειπωθεί ότι δεν υφίσταται οποιοδήποτε όριο για αποδοχές οποιασδήποτε κατηγορίας από αυτές που αναφέρονται στην διάταξη του άρθρου 23 ν 4009/2011 με μόνη εξαίρεση των αμοιβών που καταβάλλονται λόγω συμμετοχής σε συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα

² Αναφορικά με το ποιες αποδοχές εμπίπτουν στο κανονιστικό πεδίο της διάταξης της παρ. του άρθρου 104 του Συντάγματος βλ ενδεικτικά 2637/2001 ΣτΕ, 4516/2001 ΣτΕ, 1343/2005 Α.Π.

3. ΤΙΜΗΤΙΚΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ (HONORARIA) – ΑΜΟΙΒΕΣ ΛΟΓΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

3.1. Σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 11 ν της παρ.1 άρθρ. 11 ν 2889/2001 , όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 36 Ν.4272/2014,ΦΕΚ Α 145/11.7.2014 , τελευταίο εδάφιο ορίζεται : « Άρθρο 11 Ιατροί Ε.Σ.Υ. Κατ εξαίρεση επιτρέπεται η συμμετοχή των ιατρών Ε.Σ.Υ. σε επιστημονικές εκδηλώσεις τύπου Α` στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό και Β στην Ελλάδα και η καταβολή σε αυτούς της ανάλογης εύλογης τιμητικής αμοιβής μέσω ΕΛΚΕΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη της παραγράφου 18 του παρόντος άρθρου και την ισχύουσα νομοθεσία για τον ΕΟΦ και των προϊόντων αρμοδιότητές του, όπως εκάστοτε εξειδικεύεται με τις αποφάσεις του, για την έκδοση των οποίων ρητά εξουσιοδοτείται με την παρούσα διάταξη. Επίσης, επιτρέπεται στους ιατρούς, στο λοιπό επιστημονικό και νοσηλευτικό προσωπικό του Ε.Σ.Υ., καθώς και σε πανεπιστημιακούς ιατρούς, που εργάζονται σε κλινικές εγκατεστημένες σε νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. ή των Α.Ε.Ι., να συμμετέχουν σε ομάδες εργασίας όπως «Συμβουλευτικές Επιτροπές Εμπειρογνομόνων» για φάρμακα και θεραπείες, με αυστηρά επιστημονικό περιεχόμενο, που λαμβάνουν χώρα στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό και οργανώνονται από φαρμακευτικές εταιρείες, με ή χωρίς αμοιβή, εφόσον έχουν λάβει σχετική άδεια από το φορέα που τους εποπτεύει. Η καταβολή της αμοιβής γίνεται μέσω του ΕΛΚΕΑ. Σε περίπτωση που απαιτείται εκπαιδευτική άδεια για τη συμμετοχή σε τέτοιες ομάδες εργασίας ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στην περίπτωση β. Η παρούσα παράγραφος συμπληρώνει τις εξαιρέσεις της παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 1397/1983.....»

3.2. Η ανωτέρω διάταξη έχει γνήσια ερμηνευθεί από τον Ε.Ο.Φ. μέσω της έκδοσης σειράς ερμηνευτικών εγκυκλίων , η τελευταία που έχει εκδοθεί η οποία επικαιροποιεί προηγούμενη σχετική εγκύκλιο , είναι η με Αριθμ.Πρωτ.:81152/22-9-2017 «ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ» στην οποία αναφορικά με το ζήτημα των τιμητικών αμοιβών αναφέρονται τα παρακάτω : « Τιμητικές αμοιβές (Honorarium) άρθρο 36 παρ. 18 Ν. 4272/2014 Επιτρέπεται η καταβολή τιμητικής αμοιβής (honorarium) από εταιρείες προϊόντων αρμοδιότητας ΕΟΦ, στους προσκεκλημένους ομιλητές ή προέδρους στρογγυλής τράπεζας, εφόσον είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του άρθρου 36 παρ. 18

Ν. 4272/2014 όπως ισχύει, με την υποχρέωση ενημέρωσης του ΕΟΦ από τους οργανωτές της εκδήλωσης του ονοματεπώνυμου, της ειδικότητας, του επαγγελματικού φορέα και του ύψους τιμητικής αμοιβής, για κάθε Ε.Υ. ομιλητή. Η καταβολή σε ΕΥ του ΕΣΥ ή Πανεπιστημιακούς (που εργάζονται σε κλινικές εγκατεστημένες σε Νοσοκομεία του ΕΣΥ ή του ΑΕΙ) της ανάλογης εύλογης τιμητικής αμοιβής σε περίπτωση παροχής υπηρεσιών πραγματοποιείται μέσω ΕΛΚΕΑ ή ΕΛΚΕ»

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

4.1. Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω οι Τιμητικές Αμοιβές ή οι αμοιβές λόγω συμμετοχής σε ομάδες εργασίας, κατά την έννοια της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 11 ν 2889/2001, θα μπορούσαν να θεωρηθούν είτε ως αμοιβές λόγω άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας, κατά την έννοια της διάταξης της παρ. θ της παρ. 2 άρθρου 23 ν 4009/2001, είτε ως αμοιβές από υλοποίηση κάθε είδους έργου, σύμφωνα με την διάταξη της παρ. γ της παρ. 2 άρθρου 23 ν 4009/2001. Έχω την άποψη ότι η ορθότερη τελολογικά ερμηνεία οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η είσπραξη από μέλος Δ.Ε.Π. τιμητικής αμοιβής ή αμοιβή λόγω συμμετοχής σε ομάδα εργασίας δεν αποτελεί άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας και ως εκ τούτου θα πρέπει να εκληφθεί ως αμοιβή από υλοποίηση κάθε είδους έργου. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι δεν έχουν υποχρέωση να εκδίδουν οι ίδιοι οι Καθηγητές τα αναγκαία φορολογικά στοιχεία για την είσπραξη της αμοιβής αυτής και να αποδίδουν οι ίδιοι στον ΕΛΚΕ το προβλεπόμενο ποσοστό που αποτελεί πόρο του.

4.2. Το δεύτερο συμπέρασμα που εξάγεται από τα παραπάνω είναι ότι οι παραπάνω αμοιβές εισπράττονται, σε ότι αφορά τους Πανεπιστημιακούς Ιατρούς, μέσω ΕΛΚΕ. Στο συμπέρασμα αυτό οδηγεί αφενός η αναφορά της διάταξης της παρ. 1 του άρθρ. 11 ν 2889/2001 σε είσπραξη μέσω ΕΛΚΕΑ, σε συνδυασμό με την πάγια ερμηνεία που γίνεται στην διάταξη αυτή από τον ΕΟΦ. Ειδικότερα στις ερμηνευτικές εγκυκλίους που εκδίδει ο ΕΟΦ, συμπεριλαμβανόμενης και της τρέχουσας, διαχρονικά προβλέπει ότι οι παραπάνω αμοιβές σε ότι αφορά τους Πανεπιστημιακούς Ιατρούς μπορούν να εισπραχθούν μέσω ΕΛΚΕ. Αυτή η πάγια αναφορά από τον Ε.Ο.Φ. και στους ΕΛΚΕ, και όχι μόνο στους ΕΛΚΕΑ, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η παράλειψη της αναφοράς στους ΕΛΚΕ στο κείμενο της διάταξης της παρ. 1 του άρθρ. 11 ν 2889/2001 δεν οφείλεται σε συνειδητή επιλογή αλλά σε νομοθετική κακοτεχνία. Πρακτικά η παγίωση της ερμηνείας αυτή από τον ΕΟΦ. εξυπηρετεί τόσο τους

Καθηγητές που λαμβάνουν τις αμοιβές όσο και τις Φαρμακευτικές Εταιρείες που τις καταβάλλουν. Γιατί με αυτό τον τρόπο αφενός εξυπηρετείται η αναγκαιότητα να μην υπάρχει απευθείας καταβολή στους λαμβάνοντες τις αμοιβές αφετέρου υπάρχει η δυνατότητα της έκδοσης από τους ΕΛΚΕ των αναγκαίων φορολογικών στοιχείων

4.3 Το τελευταίο ερώτημα που θα πρέπει να απαντηθεί αναφορικά με τις παραπάνω αμοιβές είναι το εάν υφίσταται οποιοδήποτε όριο που να περιορίζει την καταβολή τους σε συγκεκριμένο ύψος. Έχω την άποψη ότι οι Τιμητικές Αμοιβές, καθώς και οι αμοιβές λόγω συμμετοχής σε ομάδες εργασίας, δεν εμπίπτουν σε οποιοδήποτε όριο. Η άποψη αυτή έχει ισχυροποιηθεί μετά την έκδοση και την αποδοχή, όπως ήδη ανέφερα, της με αρ.174/2017 Γνωμοδότησης του ΝΣΚ με την οποία έγινε δεκτό ότι οι αποδοχές από συμμετοχή σε Προγράμματα δεν αποτελούν κατοχή δεύτερης θέσης κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 104 του Συντάγματος και πως το μόνο όριο που υφίσταται είναι αυτό της παρ. 1 άρθρου 28 ν 4354/2015, όριο Γενικού Γραμματέα, λόγω συμμετοχής σε συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα. Ως εκ τούτου είναι πλέον δεδομένο ότι για όλες τις αμοιβές που λαμβάνουν οι υπηρετούντες Καθηγητές, πλην αυτών που προκύπτουν από την συμμετοχή τους σε συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα, δεν υφίσταται οποιοδήποτε όριο αναφορικά με το ύψος τους.

**Μάνος Σ. Βοργιάς, Δικηγόρος, ΜΔΕ Δημοσίου Δικαίου, Νομικός Σύμβουλος
ΕΛΚΕ Πανεπιστημίου Κρήτης, Νομικός Σύμβουλος ΕΛΚΕ ΤΕΙ Κρήτης.**